

Capcane lingvistice

Sinonime cu devieri semantice/confundări		Context corect
a sugestia – a influența pe cineva să gândească sau să acționeze.	<i>a sugera</i> – a prezenta drept sfat, sugestie. – a face să se ivească în mintea cuiva o idee, un gând.	Soluția a fost sugerată (nu <i>sugestionată</i>) de președinte.
a prevedea – a deduce (din fapte care precedă) evoluția evenimentelor viitoare; a întrezări; a presimți.	<i>a previziona</i> – a avea intuiția celor ce urmează să se întâmple. Notă! Cu circulație redusă.	Trebuie să prevedem (nu <i>previzionăm</i>) efectele adverse ale fenomenului.
a titulariza – a numi pe cineva ca titular al unui post.	<i>a intitula</i> – a pune un titlu unei scrieri; a numi într-un anumit fel pe cineva sau ceva.	După cum ați intitulat (nu <i>titularizat</i>) reportajul...
mucenic – martir din primele timpuri ale creștinismului; persoană care suferă, care se sacrifică pentru ideile, convingerile sale.	<i>sfânt</i> – persoană care și-a consacrat viața apărării bisericii și este considerată făcătoare de minuni după moarte.	Scriitorul a fost îmbrățișat de prieteni precum un sfânt de către mucenicii lui. Notă! Raport ierarhic eronat.
captație – uneltire cu scopul de a obține printr-un act juridic anumite foloase în dauna cuiva.	<i>captivare</i> – rezultatul acțiunii de a produce o impresie puternică, a fermeca.	Fizica acustică nu explică farmecul lui Bach, optica lui Newton nu va desluși puterea de captivare (nu <i>captație</i>) a lui Picasso.
stringent – imperios, care nu suferă amânare, de care nu se poate face abstracție.	<i>astrigent</i> – (<i>despre substanțe</i>) care face să se contracte țesuturile organismului.	Trebuie să avem în vedere, în primul rând, necesitățile stringente (nicidecum <i>astrigente</i>). Sucul de lămâie este astrigent .
lucrativ – care aduce câștig, rentabil, profitabil.	<i>laborios</i> – care presupune efort, dificil, anevoios.	Avocatura este o profesie care aduce câștig (nu <i>lucrativă</i>). A publicat 12 cărți, a avut o activitate productivă (nu <i>laborioasă</i>) => datorită contextului elogios.
a conferi – a acorda, a atribui (un grad, un titlu, o calitate).	<i>a oferi</i> – a face o ofertă, a propune, a prezenta.	Oferind (nu <i>conferind</i>) premise unei substanțiale îmbunătățiri...
alocuțiune – discurs.	<i>elocuțiune</i> – mod de a se exprima, de a articula cuvintele, a lega frazele.	Alocuțiunea (nu <i>elocuțiunea</i>) Domniei Sale a prezentat problemele cu care se confruntă toate păturile sociale.
speculativ – bazat pe speculație.	<i>speculant</i> – cel care face speculă, care profită.	Au mai rămas speculanți (nu <i>elemente speculative</i>) în diferite piețe.

Sursa: *Corectitudine și greșeală* de Valeria Guțu Romalo, Humanitas, 2008.
Rubrică îngrijită de Victoria Colesnic